

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบวัดวัฒนธรรมอันทันทีที่สามารถนำมาใช้กับ
 นิสิตนักศึกษาไทยได้ โดยผู้วิจัยอาศัยพื้นฐานสำคัญของการสร้างแบบวัดนี้จากทฤษฎี
 และวิธีการสร้างแบบวัดวัฒนธรรมอันทันที ไทแอนดิส และคณะ ได้สร้างขึ้นเพื่อใช้
 ในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบวัฒนธรรมอันทันทีของนักศึกษาอเมริกัน กรีก ญี่ปุ่น
 และอินเดีย ทฤษฎีและวิธีการนี้เป็นสิ่งใหม่ที่เรียกว่า วิธีการศึกษาสิ่งที่เป็นเหตุและสิ่งที่เป็น
 ปรนผล (Antecedents and Consequents Method) แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
 แบ่งออกเป็น ๒ ชุด คือ ชุดของการเลือกตอบตัวเลือกจากกลุ่มตัวเลือกที่แสดงความเป็นเหตุ
 และชุดของการเลือกตอบตัวเลือกจากกลุ่มตัวเลือกที่แสดงความเป็นผลของแต่ละมโนทัศน์
 ทั้ง ๒๐ มโนทัศน์ของแบบวัด โดยที่มโนทัศน์เหล่านี้กำหนดให้เป็นตัวสะท้อนวัฒนธรรม
 อันทันทีของกลุ่มต่าง ๆ และสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างกันได้

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบลักษณะของแบบวัด โดยการหาความเที่ยงแบบความคงเส้น
 คงวาภายใน ด้วยการใช้สูตร สัมประสิทธิ์ของแอลฟา (α - Coefficient)
 และหาความตรงเชิงจำแนกของแบบวัด โดยการตรวจสอบว่าแบบวัดนี้สามารถจำแนก
 ความแตกต่างการตอบแบบวัดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตตามความแตกต่างของคณะที่กำลัง
 ศึกษา ภาษาที่พูดกับพ่อแม่ การนับถือศาสนา เพศ และชั้นปีการศึกษาได้หรือไม่ ถ้าหากว่า
 แบบวัดนี้จำแนกความแตกต่างตามลักษณะดังกล่าวได้ แสดงว่าแบบวัดนี้มีความตรงเชิง
 จำแนกตามลักษณะนั้นด้วย โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะเนนและการ
 ทดสอบค่าที นอกจากนี้ยังวิเคราะห์หาค่ามโนทัศน์ของแบบวัด เพื่อพิจารณาลักษณะและความ
 เหมาะสมของการกำหนดกลุ่มตัวเลือกของแต่ละมโนทัศน์ของแบบวัดทั้ง ๒ ชุด โดยดูจาก

การกระจายการ เลือกตอบตัว เลือกของแต่ละกลุ่มตัว เลือก ถ้าหากกลุ่มตัว เลือกใดมีการกระจาย สูงแสดงว่ากลุ่มตัว เลือกนั้นมีความเหมาะสมนำมาใช้ในแบบวัดได้ ในทางตรงกันข้ามถ้ากลุ่ม ตัวเลือกใดมีการกระจายต่ำจำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกลุ่มตัวเลือกใหม่

ขอค้นพบ

๑. ความเที่ยงแบบความคงเส้นคงวาทายในของแบบวัด ชุดที่แสดงความเป็นเหตุ และชุดที่แสดงความเป็นผลของแต่ละมโนทัศน์ ทั้ง ๒๐ มโนทัศน์ มีค่าเท่ากับ ๐.๖๕๕ และ ๐.๕๑๒ ตามลำดับ และความสัมพันธ์ของการ เลือกตอบแบบวัดทั้งสองชุดมีค่าเท่ากับ ๐.๐๐๕๘

๒. แบบวัดวัฒนธรรมอัตนัยมีความตรงเชิงจำแนกที่สามารถจำแนกความแตกต่าง ทางวัฒนธรรมอัตนัยของนิสิตที่มีความแตกต่างด้านคณะที่กำลังศึกษา เพศ และชั้นปีการศึกษา ดังนี้

๒.๑ คณะที่กำลังศึกษา แบบวัดชุดที่แสดงความเป็นเหตุสามารถจำแนกความ แตกต่างวัฒนธรรมอัตนัยของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ กับนิสิตคณะอักษรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ พานิชศาสตร์และการบัญชี วิทยาศาสตร์ รัฐศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ ครุศาสตร์ นิเทศศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ นิติศาสตร์ และเภสัชศาสตร์ ($P < .01$) ส่วนแบบวัดชุดที่แสดงความเป็นผลสามารถจำแนกความแตกต่างวัฒนธรรมอัตนัยของนิสิตคณะ แพทยศาสตร์ กับ คณะอักษรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ รัฐศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ เภสัชศาสตร์ และนิติศาสตร์ ($P < .05$) และยังจำแนกได้ว่าวัฒนธรรมอัตนัยของนิสิตคณะแพทยศาสตร์แตกต่าง กับนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ พานิชศาสตร์และการบัญชี นิเทศศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ และเภสัชศาสตร์ด้วย ($P < .01$) นอกจากนี้ยังจำแนกความแตกต่างวัฒนธรรมอัตนัยของนิสิตคณะ ครุศาสตร์ กับ คณะอักษรศาสตร์ได้ด้วย ($P < .05$)

๒.๒ เพศ แบบวัดชุดที่แสดงความเป็นเหตุ สามารถจำแนกความแตกต่าง วัฒนธรรมอัตนัยของนิสิตเพศชาย และหญิงได้ ($P < .05$)

๒.๓ ชั้นปีการศึกษา แบบวัดชุดที่แสดงความเป็นผลสามารถจำแนกความ แตกต่างวัฒนธรรมอัตนัยของนิสิตชั้นปีที่ ๑ กับชั้นปีที่ ๔ ได้ ($P < .05$)

๓. การวิเคราะห์รายมโนทัศน์ ทั้ง ๒๐ มโนทัศน์ของแบบวัด พบว่า

๓.๑ มี ๑๑ มโนทัศน์ คือ ความโกรธ ความกลัว ความจริง

การลงโทษ อาชญากรรม อำนาจ ความก้าวหน้า ความตาย ความรัก ความเคารพนับถือ และความเห็นอกเห็นใจ ที่กลุ่มตัวอย่างเลือกแสดงความเป็นเหตุ และกลุ่มตัวอย่างเลือกแสดงความเป็นผล มีการกระจายสูงและมีความเหมาะสมนำมาใช้ในแบบวัดนี้ได้

๓.๒ มี ๒ มโนทัศน์ คือ หัวเราะ และความรู้ ที่กลุ่มตัวอย่างเลือก

แสดงความเป็นเหตุและกลุ่มตัวอย่างเลือกแสดงความเป็นผล มีการกระจายต่ำและต้องมีการปรับปรุงแก้ไขการกำหนดกลุ่มตัวอย่างใหม่

๓.๓ มี ๗ มโนทัศน์ คือ ความกล้าหาญ เสรีภาพ ความสงบสุข

ความสำเร็จ ความร่ำรวย ความพ่ายแพ้ และความไว้วางใจ ที่กลุ่มตัวอย่างเลือกแสดงความเป็นเหตุมีการกระจายสูงมีความเหมาะสมนำมาใช้ในแบบวัดนี้ได้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเป็นผลมีการกระจายต่ำ ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกลุ่มตัวอย่างใหม่

อภิปรายผล

๑. ผลการหาความเที่ยงแบบความคงเส้นคงวาภายในของแบบวัด ชุดที่แสดงความเป็นเหตุ และชุดที่แสดงความเป็นผล ได้ค่าเท่ากับ ๐.๖๕๕ และ ๐.๕๑๒ ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า เป็น ค่าความเที่ยงแบบความคงเส้นคงวาภายในของแบบวัดที่สูงพอ และนำมาใช้ในกรณีวิจัยได้ เนื่องจากวาปกติความเที่ยงของแบบวัดแบบนี้มีค่าต่ำ โดย นันนัลลี่ (Nunnally, Jr., 1970) ได้กล่าวไว้ว่า ปกติความเที่ยงแบบนี้มีค่าต่ำ ถ้าหากว่ามีค่าสูงกว่า ๐.๓ ก็นับว่าเป็นค่าที่สูงแล้ว ค่าความเที่ยงของแบบวัดที่นำมาได้จึงนับว่าสูง ประกอบกับแบบวัดลักษณะเช่นนี้ใช้วิธีการและทฤษฎีใหม่ในการสร้าง ยังไม่เคยมีผู้ใดทำมาก่อน แบบวัดนี้จึงเป็นแบบวัดพื้นฐานที่ไม่สามารถศึกษาเปรียบเทียบกับแบบวัดอื่น ๆ ในงานวิจัยต่าง ๆ ได้

¹Nunnally, Jr., Introduction to Psychological Measurement,

ส่วนแบบวัดวัฒนธรรมอันทันทีไทแอนกิส และคณะ สร้างขึ้นนั้น ใ้หาความเที่ยงของแบบวัด
แบบการทดสอบซ้ำ ใ้ค่าเท่ากับ ๐.๘๕ แต่ก็ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้
อย่างไรก็ตามการนำแบบวัดนี้ไปใช้ในครั้งต่อไปก็ควรหาความเที่ยงแบบการทดสอบ
ซ้ำด้วย เพื่อผลการเปรียบเทียบค่าความเที่ยงของแบบวัดที่ไทแอนกิสและคณะใ้หาไว้

๒. ผลการหาความสัมพันธ์การตอบแบบวัดทั้งสองชุด คือชุดที่แสดงความ
เป็นเหตุ และชุดที่แสดงความเป็นผล พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นข้อสรุปที่
สามารถยืนยันความถูกต้องได้ เมื่อพิจารณาจากลักษณะการกระจายของกลุ่มตัวเลือก
ในแต่ละมโนทัศน์ที่พบว่ากลุ่มตัวเลือกที่แสดงความเป็นเหตุและกลุ่มตัวเลือกที่แสดงความเป็น
เป็นผลของแต่ละมโนทัศน์มีการกระจายเหมือนกันและแตกต่างกันด้วยจำนวนใกล้เคียงกัน
คือ เท่ากัน ๑๓ และ ๗ มโนทัศน์ตามลำดับ ข้อค้นพบนี้ทำให้ปัญหาที่น่าสนใจต่อไปว่า
การตอบแบบวัดทั้งสองชุดนี้ควรมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพียงใด ถ้าหากพิจารณา
ประเด็นที่ว่าการตอบแบบวัดทั้งสองชุดนี้ควรมีความสัมพันธ์กันสูง ก็อาจเป็นไปได้ว่า
เนื่องจากการสร้างแบบวัดนี้อาศัยทฤษฎีและวิธีการ การผูกมโนทัศน์หนึ่งเข้ากับอีก
มโนทัศน์หนึ่งในเชิงเหตุและผล ซึ่งเป็นความคิดพื้นฐานของประเทศทางตะวันตก
การนำมาใช้กับคนไทยที่อยู่ทางตะวันออก อาจจะไม่มีความคิดที่สัมพันธ์กันเชิงเหตุ
และผลในลักษณะดังกล่าวได้ แต่ประเด็นนี้เป็นเพียงข้อคิดที่น่าสนใจเท่านั้น ข้อสรุปที่
แน่นอนจำเป็นต้องอาศัยการศึกษาวิจัยต่อเนื่องต่อไปอีก อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์
หลักของการสร้างแบบวัดนี้ก็ไม่ได้ผิดพลาดไป เพราะการสร้างแบบวัดนี้เป็นการตั้งใจ
สร้างแบบวัดออกเป็นสองชุด เพื่อเก็บข้อมูลสองลักษณะที่แสดงความเป็นเหตุและแสดง
ความเป็นผลของแต่ละมโนทัศน์ทั้ง ๒๐ มโนทัศน์ ทำให้ใ้ข้อมูลทีละเอียดยกและชัดเจน
พอที่จะสะท้อนวัฒนธรรมอันทันทีของกลุ่มต่าง ๆ ได้ตามความเป็นจริง

๓. ผลจากการที่แบบวัดทั้งสองชุดสามารถจำแนกไคว้านิสิตคณะแพทยศาสตร์
 มีวัฒนธรรมอ่อนนัยแตกต่างจากนิสิตคณะอื่น ๆ ทุกคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ทำให้มีข้อนาสนใจว่าเป็นเพราะเหตุใดนิสิตคณะแพทยศาสตร์จึงมีวัฒนธรรมอ่อนนัย
 แตกต่างกับนิสิตคณะอื่น ๆ ในขณะที่ตามองโดยผิวเผินแล้วนิสิตคณะต่าง ๆ ไม่มี
 ความแตกต่างกันทั้งด้านบุคลิกภาพและการแสดงออก และเมื่อคำนึงถึงสาขาวิชาชีพ
 ของนิสิตแล้วทำให้คาดวามาน่าจะมีผลทำให้วัฒนธรรมอ่อนนัยแตกต่างกันสำหรับนิสิต
 ที่ต่างกันด้านสาขาวิชาชีพ เพราะนิสิตคณะแพทยศาสตร์ก็มีวัฒนธรรมอ่อนนัยแตกต่าง
 จากนิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ และสัตวแพทยศาสตร์ ซึ่งอยู่ในสาขา
 วิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขด้วยกัน แต่ก็อาจเป็นไปได้ว่าในสังคมไทย
 คานิยมทางการแพทย์ สถานภาพทางสังคมของแพทย์ และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว
 ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ค่อนข้างแตกต่างจากนิสิตคณะอื่น ๆ อาจมีผลทำให้
 วัฒนธรรมอ่อนนัยแตกต่างกันได้ อย่างไรก็ตามก็ไม่ใช่ข้อสรุปที่ชัดเจนพอ
 ต้องทำการศึกษาคงต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเป็นต้องพิจารณากุมิหลังบ้านต่าง ๆ
 ของกลุ่มตัวอย่างนั้น ๆ ประกอบกับข้อมูลที่ได้รับจากแบบวัดด้วย เช่น ฐานะทาง
 เศรษฐกิจ ครอบครัว อาชีพของพ่อแม่ หลักสูตรการเรียนการสอน และสิ่งแวดล้อม
 ทางกายภาพและสังคม เป็นต้น จะทำให้ได้บทสรุปที่สมบูรณ์ขึ้น

๔. ผลจากการที่แบบวัดชุดที่แสดงความเป็นเหตุ และแบบวัดชุดที่แสดง
 ความเป็นผล ให้ผลการจำแนกวัฒนธรรมอ่อนนัยของนิสิตตามความแตกต่างของเพศ
 ชั้นปีการศึกษาและคณะครุศาสตร์กับคณะอักษรศาสตร์แตกต่างกัน โดยแบบวัดชุดที่
 แสดงความเป็นเหตุจำแนกไคว้านิสิตที่มีเพศต่างกันมีวัฒนธรรมอ่อนนัยแตกต่างกันด้วย
 แต่แบบวัดชุดที่แสดงความเป็นผลไม่สามารถจำแนกความแตกต่างนี้ได้ ในทางตรงกันข้ามขณะที่
 แบบวัดชุดที่แสดงความเป็นผลจำแนกไคว้านิสิตชั้นปีที่ ๑ มีวัฒนธรรมอ่อนนัยแตกต่าง
 กับนิสิตชั้นปีที่ ๔ และนิสิตคณะครุศาสตร์มีวัฒนธรรมอ่อนนัยแตกต่างกับนิสิตคณะอักษรศาสตร์

แบบวัดซุกที่แสดงความเป็นผลึกไม่สามารถจำแนกความแตกต่างทางด้านเหล่านี้ได้ จึงทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่านิสิตที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ ชั้นปีการศึกษา และ นิสิตคณะครุศาสตร์ กับคณะอักษรศาสตร์มีวัฒนธรรมอัตถ์นัยแตกต่างกันอย่างแท้จริงหรือไม่ จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการวิจัยต่อเนื่อง และศึกษาข้อมูลภูมิหลังด้านต่าง ๆ ของนิสิต กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ประกอบด้วย

๕. ผลจากการที่แบบวัดทั้งสองซุกไม่สามารถจำแนกได้อาสาสมัครที่มีความแตกต่างกันด้าน ภาษาที่พูดกับพ่อแม่ และการนับถือศาสนา มีวัฒนธรรมอัตถ์นัยแตกต่างกัน ทำให้มีข้อคิดที่น่าสนใจต่อไปว่าเพราะเหตุใดนิสิตกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้จึงมีวัฒนธรรมอัตถ์นัยไม่แตกต่างกัน ข้อพิสูจนที่แท้จริงก็ต้องมีการศึกษาวิจัยต่อไป แต่หากพิจารณาอย่างผิวเผินในขณะนี้ก็อาจเป็นไปได้ว่า ลักษณะทางสังคมไทยทั่ว ๆ ไปแล้ว คนที่มีความแตกต่างกันด้านภาษาและการนับถือศาสนา เราจะทราบความแตกต่างของคนเหล่านี้ ด้านสำเนียงหรือภาษาพูด พิธีกรรมหรือการปฏิบัติตนในภาระกิจทางศาสนาเท่านั้น ส่วนการแสดงออกด้านอื่น ๆ เช่น ความคิดเห็น การปฏิบัติตนในกิจกรรมอื่น ๆ และ บุคลิกภาพ เป็นต้น จะไม่ทราบขอแตกต่างที่น่าสนใจเลย ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าเพราะวัฒนธรรมอัตถ์นัยไม่แตกต่างกัน

๖. การวิเคราะห์รายมิติค้นพบว่ากลุ่มตัวเลือกที่แสดงความเป็นเหตุ และกลุ่มตัวเลือกที่แสดงความเป็นผลของมิติค้น ความโกรธ ความกลัว ความจริง การลงโทษ อาชญากรรม อำนาจ ความก้าวหน้า ความตาย ความรัก ความเคารพนับถือ และความเห็นอกเห็นใจ มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ในแบบวัดได้ ความเหมาะสมในการกำหนดตัวเลือกในกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้พิจารณาจากลักษณะการกระจายของกลุ่มตัวเลือกที่มีการกระจายสูง เนื่องจากกลุ่มตัวเลือกที่มีการกระจายสูง ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของการเลือกตอบตัวเลือกจากแต่ละกลุ่มตัวเลือกได้อย่างชัดเจน และเมื่อศึกษาความหมายเชิงเปรียบเทียบของตัวเลือกที่ถูกเลือกในแต่ละกลุ่มตัวเลือก และระหว่างกลุ่มตัวเลือกของแต่ละมิติค้นแล้ว

จะสะท้อนให้ทราบถึงความแตกต่างของโครงสร้างความรู้ของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ได้ ซึ่งก็คือ การสะท้อนความแตกต่างวัฒนธรรมอันหนึ่งของกลุ่มต่าง ๆ นั้นเอง ตัวอย่างเช่น มโนทัศน์ อาชญากรรมนิสิตส่วนใหญ่คิดว่าสาเหตุสำคัญที่สุดของการเกิดอาชญากรรม เนื่องจากสภาพ ความเป็นอยู่ไม่ดี รong ลงมากก็คือ การขาดการควบคุมและภาวะจิตไม่ปกติ ส่วนสาเหตุที่เหลือคือ การผิดศีลธรรมอย่างร้ายแรง ความเกลียดแค้นจะไม่ใช่สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมเลย เพราะฉะนั้นแสดงให้เห็นว่านิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าอาชญากรรมเกิดขึ้นเนื่องจากสภาพทางสังคมไม่ดี คือ การ เป็นอยู่ไม่ดี การขาดการควบคุม และภาวะจิตไม่ปกติซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลกระทบ จากสภาวะทางสังคมด้วย มากกว่าที่คิดว่าเกิดขึ้นเนื่องจากความเกลียด และการผิดศีลธรรม อย่างร้ายแรง ซึ่งเป็นเรื่องของความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคล เมื่อนิสิตมองเห็นว่าสาเหตุ การเกิดอาชญากรรมเนื่องจากสภาพของสังคมไม่ดี ผลที่ตามมาของการเกิดอาชญากรรมก็มุ่ง ประเด็นที่ว่าจะมีผลต่อความไม่เป็นระเบียบในสังคม และการทำโทษผู้ก่ออาชญากรรมโดยตรง และแทบจะไม่คำนึงถึงผลในด้านส่วนตัวของผู้เกี่ยวข้องเลยคือ การบั่นทอนชีวิต และภาวะไม่มีความสุข จากการพิจารณาสาเหตุและผลของการเกิดอาชญากรรมนี้ทำให้ทราบว่านิสิตมองสาเหตุ และผลของอาชญากรรมเป็นผลต่อสภาพของสังคมโดยตรง และเน้นที่การทำโทษผู้ก่ออาชญากรรม เป็นประเด็นสำคัญ

๗. จากการที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกแสดงความเป็นเหตุ และแสดงความเป็นผลของ มโนทัศน์ หัวเราะ และความรู้ ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขใหม่ ด้วยการศึกษาจากลักษณะการ กระจายตัวของกลุ่มตัวอย่างเลือกทั้งสองมโนทัศน์ที่ตัวอย่างเลือกต่าง ๆ ถูกเลือกด้วยค่าสัดส่วนของความถี่ ค่าและมีค่าใกล้เคียงกัน เมื่อมาศึกษาเปรียบเทียบความหมายของตัวอย่างที่ถูกเลือกในแต่ละกลุ่ม ตัวอย่าง และระหว่างกลุ่มตัวอย่างเลือกของมโนทัศน์แล้ว ทำให้ไม่ทราบความแตกต่างของการเลือก ตอบได้ นั่นคือไม่ทราบความแตกต่างวัฒนธรรมอันหนึ่งของกลุ่มต่าง ๆ นั้นเอง ตัวอย่างเช่น มโนทัศน์ หัวเราะ นิสิตต่างก็มองเห็นว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดการหัวเรานั้นเกิดจาก ความสนุกสนาน อารมณ์ขัน สิ่งที่ทำให้ขัน ความสุข และความพอใจ ด้วยความสำคัญใกล้เคียงกัน

และเมื่อคำนึงถึงผลของการหัวเราะ นิสิตต่างมองเห็นหัวเราะมีผลทำให้เกิดบรรยากาศที่
 อารมณ์ดี และความสุขควบคู่กันที่สำคัญใกล้เคียงกัน ส่วนผลของการหัวเราะอีก
 สองลักษณะคือ เสียงดัง และการกระตุ้นให้ผู้อื่นหัวเราะควบคู่กัน ได้รับความสำคัญน้อยลงไปอีก
 ผลการเลือกตอบกลุ่มตัวเลือกที่เป็นเหตุและเป็นผลเช่นนี้ทำให้ไม่ทราบความแตกต่างของการ
 ตอบได้อย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนถึงการไม่ทราบความแตกต่างของความรู้สึกนึกคิดของผู้ตอบได้
 ชัดเจนด้วย จึงต้องมีการปรับปรุงกลุ่มตัวเลือกของมโนทัศน์ทั้งสองนี้ใหม่

๘. จากการพบว่า มโนทัศน์ ความกล้าหาญ เสรีภาพ ความสงบสุข ความสำเร็จ
 ความร่ำรวย ความพ่ายแพ้ และความไว้วางใจ มีกลุ่มตัวเลือกที่แสดงความเป็นเหตุ
 เหมาะสมในการนำมาใช้ แต่กลุ่มตัวเลือกที่แสดงความเป็นผลต้องมีการปรับปรุงแก้ไข
 สภาพเช่นนี้มีผลเสียต่อการตีความหมาย เนื่องจากการวิเคราะห์ห้วงธรรมชาติของ
 นิสิตนักศึกษาที่ได้ผลสมบูรณ์นั้น ต้องตีความหมายจากหน่วยเล็กที่สุดคือ การสะท้อนสาเหตุ
 และผลของแต่ละมโนทัศน์ก่อนแล้วไปตีความหมายรวมของสาเหตุและผลทั้ง ๒๐ มโนทัศน์
 อีกครั้งหนึ่ง เมื่อหน่วยเล็กที่สุดไม่มีความสมบูรณ์จะมีผลต่อผลรวมของการวิเคราะห์ด้วย
 จึงต้องมีการปรับปรุงตัวเลือกที่แสดงความเป็นผลของมโนทัศน์เหล่านั้นใหม่ ตัวอย่างเช่น
 มโนทัศน์ความสำเร็จ นิสิตส่วนใหญ่ถึง ๗๓ เปอร์เซ็นต์ เห็นว่า สาเหตุสำคัญที่สุดที่
 ทำให้เกิดความสำเร็จ เนื่องจากความพยายามและมีเพียง ๑๖ เปอร์เซ็นต์เห็นว่า
 เกิดจากการวางแผนก่อน ส่วนสาเหตุเนื่องจากความเฉลียวฉลาด มีผู้ช่วยเหลือ
 และความร่ำรวย นิสิตให้ความสำคัญน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่ำรวยได้ให้
 ความสำคัญเพียงเปอร์เซ็นต์เดียวเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่านิสิตมองเห็นความสำเร็จ
 เป็นผลจากความพยายามของตนเองมากกว่าอาศัยองค์ประกอบภายนอกอื่น ๆ เช่น
 ผู้ช่วยเหลือและความร่ำรวย เป็นต้น ในทางตรงกันข้ามกลุ่มมองไม่เห็นความแตกต่าง
 ของการเลือกตอบผลของความสำเร็จเลย กล่าวคือนิสิตเห็นว่าการประสบความสำเร็จจะทำให้เกิด

ความพอใจ ความก้าวหน้า ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสุข และผลตอบแทนด้วยการให้
ความสำคัญพอ ๆ กันทำให้ไม่ทราบความแตกต่างของการตอบโต้ จึงต้องมีการปรับปรุง
กลุ่มตัว เลือกแสดงความเป็นผลให้ใช้ไปเพื่อจะทำได้ ทำให้สามารถตีความหมายเสริมกับผล
ที่ทราบอย่างชัดเจนจากความแตกต่างของสาเหตุที่ทำให้เกิดความสำเร็ได้

๕. ข้อค้นพบข้อ ๒.๓ ทำให้ทราบว่าแบบวัดชุดที่แสดงความเป็นผลจำแนก
ความแตกต่างวัฒนธรรมอثنัย ของนิสิตชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๔ ได้ และเมื่อพิจารณาประกอบกับผล
การวิเคราะห์พบว่า การ เลือกตอบตัว เลือกจากกลุ่มตัว เลือกของมโนทัศน์ ความรัก ความเห็น
อกเห็นใจ การหัวเราะ ความรู้ และความสำเร็จ มีลักษณะการกระจายการตอบค่อนข้าง
แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ เลือกตอบกลุ่มตัว เลือกของมโนทัศน์ความสำเร็จ มีความ
แตกต่างกันอย่างชัดเจน ทำให้ข้อสรุปที่เฉพาะเจาะจงลงไปอีกว่า ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้
เองที่เป็นผลทำให้วัฒนธรรมอثنัยของนิสิตทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน และจะเป็นประเด็นที่น่าสนใจ
ศึกษาต่อไปอีกว่าเป็นเพราะ เหตุใดประสบการณ์การศึกษาทำให้มีวัฒนธรรมอثنัยแตกต่างกัน
ในลักษณะเช่นนี้

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรปรับปรุงกลุ่มตัว เลือกแสดงความเป็นเหตุและแสดงความเป็นผลของมโนทัศน์
การหัวเราะ และ ความรู้ และปรับปรุงกลุ่มตัว เลือกแสดงความเป็นผลของมโนทัศน์
ความกล้าหาญ เสรีภาพ ความสงบสุข ความสำเร็จ ความร่ำรวย ความพ่ายแพ้ และความไว
วางใจ ให้มีการกระจายสูงสามารถจำแนกความแตกต่างของการ เลือกตอบตัว เลือกได้ก่อนที่
จะนำแบบวัดนี้ไปใช้ เพื่อทำให้แบบวัดนี้ประสิทธิภาพและมีความเที่ยงตรงขึ้น

๒. ควรใช้แบบวัดวัฒนธรรมอثنัยนี้กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่นที่มีความแตกต่างใน
คุณสมบัติกันต่าง ๆ อย่างชัดเจน เพื่อเป็นการตรวจสอบลักษณะของเครื่องมือใหม่ คือการหา
ความเที่ยง การหาความตรงของแบบวัด การวิเคราะห์ห่าายมโนทัศน์ของแบบวัด เพื่อให้มี

ความแน่ใจขึ้นว่าแบบวัดนี้มีคุณภาพดีพอในการนำมาใช้ในการวิจัยจริง ๆ เช่นการทดสอบว่าแบบวัดมีความตรงเชิงจำแนกอย่างแท้จริงหรือไม่ ในขณะที่เดียวกันก็ทดสอบความเที่ยงและความตรงของแบบวัดในลักษณะอื่นด้วย เช่น การหาความเที่ยงของแบบวัดแบบการทดสอบซ้ำ เป็นต้น

๓. ควรมีการศึกษาและวิจัยว่า การพิจารณาคูสมบัตส่วนตัวหรือภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างคนต่าง ๆ ควรมีรายละเอียดอะไรบ้างที่เหมาะสมและจำเป็นในการนำมาใช้ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากแบบวัดเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบวัฒนธรรมอันทันสมัยของกลุ่มต่าง ๆ เช่น การศึกษารูปแบบการพิจารณาว่าจะเอาลักษณะใดบางของภาวะเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาประกอบกับข้อมูลที่ได้จากแบบวัดของกลุ่มตัวอย่างนั้น ๆ เป็นต้น ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ที่สำคัญมากและต้องใช้เวลาในการวิจัยที่ย่างยากพอสมควร แต่เป็นเรื่องที่มีประโยชน์มากควรมีการศึกษาอย่างจริงจังต่อไป

๔. ควรมีการวิจัยต่อเนื่องเพื่อค้นหาสาเหตุว่าทำไมนิสิตที่มีความแตกต่างกันด้านเพศหรือชั้นปีการศึกษา เมื่อวัดด้วยแบบวัดชุดที่แสดงความเป็นเหตุ และชุดที่แสดงความเป็นผลจึงให้ผลแตกต่างกัน โดยอาจใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยอื่น หรือ เป็นตัวแทนนิสิตนักศึกษาของประเทศ และใช้ข้อมูลทางด้านคุณสมบัติส่วนตัวหรือภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาประกอบด้วย เช่น เศรษฐกิจ อาชีพของครอบครัว และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมทางสังคม เป็นต้น

๕. ควรหาเกณฑ์ปกติของกลุ่มตัวเลือที่แสดงความเป็นเหตุ และกลุ่มตัวเลือที่แสดงความเป็นผลของแต่ละมิติกันทั้ง ๒๐ มิติขั้นของแบบวัดให้เป็นเกณฑ์ปกติของนิสิตนักศึกษาไทย และของคนไทยทั้งประเทศ โดยการสร้างแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษาและคนไทยทั้งประเทศตอบตัวเลือที่แสดงความเป็นเหตุ และตัวเลือที่แสดงความเป็นผลของแต่ละมิติโดยเสรี แล้วนำมาวิเคราะห์หาตัวเลือที่แสดงความเป็นเหตุและตัวเลือที่แสดงความเป็นผลที่แท้จริงของแต่ละมิติของนิสิตนักศึกษาและคนไทยต่อไป ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษเปรียบเทียบวัฒนธรรมอันทันสมัยของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมไทยได้นอกจากนี้ยังสามารถศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มต่าง ๆ ในต่างประเทศด้วย